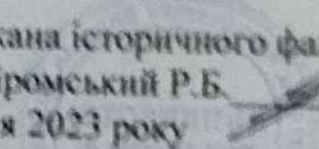

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра соціології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана історичного факультету
проф. Сіромський Р.Б.
30 серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ БІЗНЕСУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

Освітній рівень: Бакалавр
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 054 Соціологія
Освітня програма: Бізнес-соціологія
Факультет: Історичний

2023-2024 навчальний рік

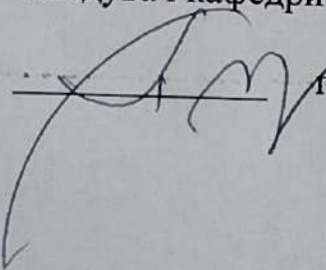
Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія бізнесу та підприємництва»
для студентів четвертого курсу бакалаврської програми за спеціальністю 054
Соціологія.

Розробник: Пачковський Ю.Ф., професор кафедри соціології, доктор
соціологічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціології

Протокол від 28 серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри соціології

проф. Пачковський Ю.Ф.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 4,0.	Галузь знань 05 – соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Модулів – 1.	Спеціальність: 054 - Соціологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2.		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – контрольна робота (назва)		Семестр:	
Загальна кількість годин – 120 год.		7-й	
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год., самостійної роботи студента – 3,5 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год.	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		32 год.	
		<i>Лабораторні</i>	
		–	–
		<i>Самостійна робота</i>	
		56 год.	
		<i>Індивідуальні завдання</i>	
		Вид контролю: Іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): для денної форми здобуття освіти – 114%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Соціологія бізнесу та підприємництва» є нормативною навчальною дисципліною, яка вивчається студентами-бакалаврами четвертого року навчання спеціальності 054 «Соціологія» освітньо-професійної програми «Бізнес-соціологія». Навчальний курс розрахований на 120 годин і вивчається у сьомому семестрі бакалаврату в обсязі 4,0 кредити ЄКТС. У структурі годин курсу виокремлено такі складові: 32 годин аудиторних занять (32 год практичних занять та 56 год самостійної роботи).

Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний теоретичний досвід для розуміння специфіки соціології бізнесу та підприємництва як теорії середнього рівня, що націлена дослідити соціальний контекст, який супроводжує підприємницькі ініціативи від зародження ідеї до розвитку власної справи в її інституціалізованих формах. Запропонований курс має не лише теоретичне, але й прикладне спрямування, так як дає змогу студентам застосовувати на практиці теоретичні знання, реалізуючи власні напрацювання та проекти щодо шляхів розвитку бізнесу та підприємництва в умовах інформаційного суспільства та нової економіки з урахуванням чинників інституційного, соціокультурного та соціопсихологічного порядку.

Мета навчальної дисципліни полягає у поглибленні знань, розвитку вмінь та вдосконаленні практичних навичок студентів, необхідних для здійснення аналізу сучасного підприємництва та бізнесу, виходячи із соціального контексту їх функціонування.

Завдання:

- ознайомити з етапами та тенденціями розвитку сучасного бізнесу та підприємництва з урахуванням новітніх тенденцій змін у глобальній економіці та інформаційному суспільстві;
- розкрити основні теорії, концепції та парадигми, що розкривають зміст реалізації підприємницької функції у суспільстві як інноваційної та новаторської;
- розглянути сферу предметних зацікавлень соціології бізнесу та підприємництва як галузевої соціології, окреслити межі застосування понять «бізнес» та «підприємство»;
- розкрити та показати значення чинника масової свідомості, що має визначальний вплив на розвиток бізнесу та підприємництва в сучасному українському суспільстві;
- оцінити перспективи стратифікаційного позиціонування підприємців як окремої соціальної групи (верстви, бізнес-класу);
- проаналізувати мотиваційні основи спонукальних дій до бізнесу, етичні засади, умови та середовище реалізації підприємницької активності;
- ознайомити із засадами формування та функціонування підприємницьких організацій, їх трансформації у соціально відповідальні та таких, що націлені на соціальне партнерство;
- розкрити особливості прикладної реалізації підприємницької функції на прикладі опрацювання бізнес-плану, творення підприємницьких команд, забезпечення їх відповідною соціологічною та професійною підтримкою.

У результаті успішного проходження курсу студент набуде:

Загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології

СК09. Здатність розуміти мотивацію поведінки соціальних /економічних суб'єктів (споживачів, підприємців, управлінців, організацій та інституцій), виявляти основні її детермінанти й особливості реалізації, аналізувати вплив реклами й брендингу на її формування.

СК10. Здатність виявляти, діагностувати й аналізувати соціально-економічні проблеми функціонування ринків як бізнес-середовищ.

СК11. Здатність застосовувати набуті знання з метою реалізації креативних ідей та бізнес-проектів, проектувати підприємницьку діяльність на засадах соціальної (корпоративної) відповідальності.

Результати навчання:

РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.

РН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.

РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.

РН13. Вміти аналізувати поведінку соціальних / економічних суб'єктів (споживачів, підприємців, управлінців, організацій та інституцій), основні її детермінанти, вплив реклами та брендингу на її формування.

РН14. Діагностувати конкретні проблемні ситуації, розробляти практичні рекомендації щодо вдосконалення механізмів функціонування та управління бізнес-середовищем, використовувати комунікаційні технології для конструювання ефективних соціальних та професійних взаємодій.

РН15. Вміти застосовувати набуті знання та професійні навички з метою реалізації бізнес-ідей та бізнес-проектів, проектувати підприємницьку діяльність на засадах соціальної (корпоративної) відповідальності

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні категорії та поняття соціології бізнесу та підприємництва;
- основні концепції та парадигми, пов'язані з підприємницькою діяльністю;
- суспільне середовище та соціальний контекст реалізації підприємницької активності;
- чинники та процеси, що визначають або гальмують поступ підприємництва в сучасному українському суспільстві;
- методи прикладного соціологічного аналізу бізнесових явищ та процесів;

вміти:

- дати визначення основним дефініціям соціології бізнесу та підприємництва;
- реалізувати набуті знання у конкретних завданнях та власних проектах;
- узагальнити отримані результати, обґрунтувати значення розвитку підприємництва та підприємливості у різних сферах суспільного життя.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Теоретичні основи соціології бізнесу та підприємництва

Тема 1. Вступ до соціології бізнесу та підприємництва

Підприємництво та бізнес у площині міждисциплінарності. Економічний, психологічний та антропологічний підходи у розумінні суті підприємництва (бізнесу).

Специфіка соціологічного підходу. Підприємництво як соціальний феномен. Співвідношення понять «бізнес» та «підприємництво». Підприємництво як парадигма, що виходить за межі суто бізнесової діяльності. Концепція «підприємницького суспільства». П. Друкера. Родові ознаки підприємництва та бізнесу. Моделі підприємництва: класична (традиційна), інноваційна та соціально-економічна. Функції підприємництва у сучасному світі. Види підприємництва. Продуктивне і непродуктивне підприємництво. Тіньове підприємництво. Соціологія бізнесу та підприємництва як соціологічна теорія середнього рівня. Об'єкт і предметне поле соціології бізнесу та підприємництва. Дослідження підприємництва в соціальних і гуманітарних науках, враховуючи останні тенденції змін у глобальній економіці та за умов інформаційного суспільства.

Тема 2. Генеза поглядів на підприємництво

Передумови (економічні, соціально-культурні, соціопсихологічні) виникнення та розвитку підприємництва. Підприємництво та бізнес в історичній ретроспективі. Наукова інтерпретація підприємництва. Р. Кантільйон та його перше визначення підприємця. А. Сміт у поглядах на підприємництво в категоріях «економічної людини». Підприємець як організатор виробництва та розподілу ресурсів (Ж.-Б. Сей). Підприємець – це висококваліфікована категорія учасників виробництва і посередник між робітниками фізичної праці та споживачами (А. Маршал). Інноваційний підхід Й. Шумпетера: підприємець як реформатор виробництва. Роль «традиційних» підприємців та зростаюче значення управлінської праці в концепціях «революції менеджерів» Дж. Гелбрейта та постіндустріального розвитку Д. Белла. Малий і середній бізнес як локомотив сучасної економіки. Явище «внутрішньо фірмового підприємництва» (Г. Пінчот). Венчурне підприємництво його особливості. Підприємництво у XXI ст. Соціальна відповідальність бізнесу. Соціальне підприємництво як новий тренд узгодження інтересів бізнесу та суспільства. Підприємництво в системі «нової» економіки. Е-бізнес та віртуальне підприємництво. Інтелектуалізація підприємництва.

Тема 3. Теорії підприємництва

Соціологічна концептуалізація підприємництва. Соціально-інституціональні та аксіологічні чинники у поясненні витоків підприємництва. «Протестантська етика і дух капіталізму» М. Вебера. В. Зомбарт про «дух» підприємництва. Проблема співвідношення «міщанського» та «підприємницького» духу. Соціоекономічна теорія інноваційного розвитку підприємництва Й. Шумпетера. Теорії підприємництва, базовані на проявах девіації та маргінальному статусі мігрантів та національних меншин (В. Хозелітц, Дж. Годсел та ін.). Теорія «етнічного підприємництва». Концепція «соцієтальної психіки» О. Донченко. Ментальність нації та її вплив на формування підприємницької функції. Соціальний капітал та його вплив на розвиток підприємницьких ініціатив мігрантів. Мережеве підприємництво М. Кастельса. Новітні макросоціологічні і поведінкові підходи до розгляду підприємницької функції в сучасному суспільстві. Інтелектуальне підприємництво (Р. Червітц). Поведінкові стратегії сучасних підприємців (Дж. Карленд, Д. Кірбі, П. Рейнолдс та ін.).

Психологічні витoki підприємництва. Теорії «вроджених здібностей» та «рис». Психодинамічна теорія (К. де Врайес). Стиль і характер виховання (соціалізація) в сім'ї; процеси соціалізації та їх формуючий вплив на особистість майбутнього підприємця. Теорія «потреби у досягненнях» Д. Маклеланда. Поведінкові типи підприємців (Дж. Карленд).

Тема 4. Підприємництво і бізнес у масовій свідомості

Поняття «масова свідомість». Значення масової свідомості у становленні підприємництва в Україні. Складові масової свідомості: соціально-психологічна готовність суспільства до підприємництва, стан економічної свідомості населення, ціннісні системи

суспільства, громадська думка щодо підприємництва та його наслідків; настанови та стереотипи щодо підприємництва: моделі підприємництва у масовій свідомості; престиж професії підприємця у суспільстві. Моніторинг масової свідомості щодо розвитку підприємництва в українському суспільстві. Соціальний портрет сучасного підприємництва. Гендерні питання в підприємницькій діяльності.

Тема 5. Особистість підприємця

Підприємець як об'єкт і суб'єкт економічних відносин. Поняття «підприємець», «бізнесмен», «бізнесвумен» та їх співвідношення з іншими суміжними поняттями. Класики соціології про риси, необхідні підприємцю. Багаторівневий аналіз особи сучасного підприємця. Індивідуально-психологічний вимір: аналіз схильності до ризику, локус контролю (Дж. Роттера), комунікативна компетентність, особистісні параметри ділового спрямування, самоорганізація та стресостійкість підприємця. Функціонально-рольовий вимір: ролі, які реалізують підприємці у процесі організації та реалізації власної діяльності. Підприємець та менеджер: спільне та відмінне. Піраміда розвитку менеджерських навиків підприємця. Лідерство у бізнесі. Соціально-демографічний вимір особистості підприємця.

Тема 6. Мотиваційна сфера підприємництва

Поняття «мотиву» і соціологічний механізм мотивації. Мотиваційна сфера сучасного підприємництва. Умови формування мотивації досягнення. Поняття «мотиваційне поле». Мотиваційне поле підприємницької діяльності: мотивація (ситуація) залучення у підприємництво, ситуація вибору напряму діяльності, ситуація безпосередньої реалізації підприємницького починання. Умови формування підприємницької мотивації. Раціональність та ірраціональність підприємницької мотивації. Види людської активності. Проблема ділової активності у підприємництві. Процес формування активності на основі конфлікту потреб. Стимулювання підприємницької (ділової) активності в Україні.

Тема 7. Підприємці як окрема соціальна група

Підприємці в сучасній соціально-класовій структурі економічно розвинутого суспільства. Особливості формування підприємницького бізнес-класу в Європі та США. Соціальні і поведінкові типи підприємців. Становлення підприємницьких верств в Україні: історичні витоки та передумови. Підприємництво та проблема самозайнятості населення. Соціальна верства власників великого капіталу в українському суспільстві. Соціально-класова самоідентифікація підприємців, їх соціально-економічні цінності та настанови. Стиль життя підприємців. Підприємці як суб'єкти політичного процесу. Підприємницька ідеологія. Підприємці та перспективи становлення середнього класу в перехідному суспільстві України.

Тема 8. Підприємницька організація

Парадигма сучасно організації. Характерні ознаки підприємницької організації. Функції підприємницької організації. Організаційні форми підприємництва. Якісні ознаки малих і великих підприємницьких організацій. Вимоги до сучасних бізнес-організацій. Моделі підприємницьких організацій. Підприємницька організація як соціоекономічна система. Стадії життєвого циклу підприємницьких організацій. Зовнішнє середовище підприємницької організації. Конкуренція у бізнесі. Конкурентне середовище та конкурентні відносини у бізнесі. Проблема ризику у бізнесі: визначення ризику. Класифікація підприємницьких ризиків. Об'єктивність і суб'єктивність ризику. Ризик мотивований та немотивований. Схильність і готовність до ризику.

Тема 9. Підприємницька культура

Підприємницька культура як складова економічної культури. Моделі бізнес-культур. Мораль у бізнесі: сутність, специфіка, функції. Моральна свідомість підприємців. Структура моральної свідомості. Моральний вибір та проблема свободи економічної діяльності. Цінності та норми ділової етики підприємця. Етика взаємовідносин в системах «підприємець-споживач (покупець)», «підприємець-найманий працівник», «підприємець-підприємець», «підприємець-держава». Соціальне партнерство: сутність, функції. Створення привабливого «іміджу» в бізнесі. Ідеологія соціально відповідального підприємництва. Етичні аспекти ділового спілкування. Діловий етикет і протокол. Культура здійснення ділових переговорів.

Змістовий модуль 2. Прикладні проблеми бізнесової діяльності

Тема 10. Організаційні (технологічні) аспекти бізнесової діяльності

Бізнес-планування. Вимоги до планування бізнесу. Модель CANVAS. Бізнес-план та його структура. Послідовність розробки бізнес-плану. Економічна та соціальна ефективність бізнес-планування. Ключові ресурси бізнесу та їх характеристика. Оцінка людських ресурсів. Підприємницький потенціал. Чинники, що сприяють та перешкоджають розвитку підприємницького потенціалу. Підприємницька освіта в Україні.

Тема 11. Формування бізнес-команд

Організація колективної діяльності. Вихідні принципи ефективної командної роботи у бізнесі: лідерство, взаємозамінність, відповідальність, довіра, мотивація, прозорість. Види бізнес-команд. Соціопсихологічні ефекти командної інтеграції. Рольова структура бізнес-команди. Комунікативний процес в бізнес-організації. Стилi комунікативної поведінки. Конфліктні ситуації в командній діяльності та шляхи їх подолання. Проблема «конструктивного» конфлікту. Віддалена робота і командна ефективність. Організаційний клімат та шляхи його оптимізації. Управління бізнес-командами. Феномен лідерства у бізнесі. Нові моделі лідерства. Ситуативність лідерства у бізнесі. Вимоги до лідера-підприємця. HR-консалтинг у бізнесі.

Тема 12. Соціологічна та професійна підтримка бізнесу

Соціологічний консалтинг для бізнесу. Соціологічне діагностування та його діапазон застосування у підприємстві. Планування кар'єри підприємця. Проблеми професійного добору і відбору кадрів для потреб бізнесу та підприємства. Рекрутинг в підприємницькій діяльності. Сучасні підходи до навчання підприємству. Підприємницька освіта та формування підприємливості в освітньому середовищі. Підприємницька компетентність та її складові.

Тема 13. Е-бізнес як соціальний феномен

Електронний бізнес: історія становлення та форма розвитку підприємництва в умовах глобалізації. Можливості, переваги і недоліки е-бізнесу. Е-бізнес і нова економіка. Основні принципи функціонування електронної економіки. Технології, на яких ґрунтується е-бізнес. Основні різновиди е-бізнесу. Моделі е-бізнесу. Е-бізнес у системі взаємовідносин на рівні «бізнес-бізнес», «уряд (урядова структура) – бізнес», «бізнес – споживач», «споживач – споживач». Е-бізнес та електронні торгові операції. Стартап як рушій е-бізнесу. Соціальний профіль е-бізнесу та його цільова аудиторія. Е-бізнес та проблема інформаційного

виключення населення. Соціальна відповідальність та аксіологія е-бізнесу. Безпековий простір е-бізнесу. Соціальні аспекти захисту персональних даних.

Тема. 14. Методи соціології бізнесу та підприємництва

Методологічні принципи та вимоги щодо реалізації методів наукового дослідження у сфері підприємництва та бізнесу. Основні методи соціології бізнесу та їх загальна характеристика. Спостереження та експеримент. Біографічний метод та нарративні підходи у вивченні особистості підприємця. Метод фокус груп. Бізнес-експертиза та експертні оцінки ділової активності. Методи опитування та їх специфіка застосування у бізнес-сфері. Маркетингові підходи у вивченні потреб бізнесу. Технологічні та соціологічні вимоги до організації прикладного дослідження бізнесової діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічної психології													
Тема 1. Вступ до соціології бізнесу та підприємництва	15	4	4			7,0							
Тема 2. Генеза поглядів на підприємництво	7,5	2	2			3,5							
Тема 3. Теорії підприємництва	15	2	2			7,0							
Тема 4. Підприємництво і бізнес у масовій свідомості	7,5	2	2			3,5							
Тема 5. Особистість підприємця	7,5	2	2			3,5							
Тема 6. Мотиваційна сфера підприємництва	7,5	2	2			3,5							
Тема 7. Підприємці як окрема соціальна група	7,5	2	2			3,5							
Тема 8. Підприємницька організація	7,5	2	2			3,5							
Тема 9. Підприємницька культура	7,5	2	2			3,5							

Змістовий модуль 2. Прикладні проблеми економічної психології											
Тема 10. Організаційні аспекти бізнесової діяльності	7,5	2	2			3.5					
Тема 11. Формування бізнес- команд	7,5	2	2			3.5					
Тема 12. Соціологічна та професійна підтримка бізнесу	7,5	2	2			3.5					
Тема 13. Е-бізнес як соціальний феномен	7,5	2	2			3.5					
Тема. 14. Методи соціології бізнесу та підприємництва	7,5	2	2			3.5					
ІНДЗ (кількість завдань)											
Усього годин	120	32	32			56					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до соціології бізнесу та підприємництва	4
2	Генеza поглядів на підприємництво	2
3	Теорії підприємництва	2
4	Підприємництво і бізнес у масовій свідомості	2
5	Особистість підприємця	2
6	Мотиваційна сфера підприємництва	2
7	Підприємці як окрема соціальна група	2
8	Підприємницька організація	2
9	Підприємницька культура	2
10	Організаційні аспекти бізнесової діяльності	2
11	Формування бізнес-команд	2
12	Соціологічна та професійна підтримка бізнесу	2
13	. Е-бізнес як соціальний феномен	2
14	Методи соціології бізнесу та підприємництва	2
	Усього годин	32

6. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальною програмою.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Продуктивне та непродуктивне підприємництво. Інші види та форми підприємництва.	4
2	Соціальний капітал та його вплив на розвиток підприємницьких ініціатив в умовах міграції.	4
3	Феномен внутрішньо фірмового підприємництва в сучасних умовах.	4
4	Етнічне підприємництво.	4
5	Явище мережевого підприємництва та бізнесу.	4
6	Підприємець і менеджер: спільне та відмінне.	4
7	Проблема соціального партнерства у бізнесі.	4
8	Управлінські аспекти бізнесу.	4
9	Соціальне підприємництво в сучасному українському суспільстві.	4
10	Життєздатність підприємницьких організацій.	4
11	Діловий етикет і підприємницька культура.	4
12	Трансформація бізнесу в інформаційному суспільстві. Бізнес і проблема штучного інтелекту.	4
13	Підприємницький консалтинг	4
14	Експертні оцінки у підприємництві та бізнесі	4
	Разом	56

8. Індивідуальні завдання

До індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ) для студентів 4 к. відноситься насамперед підготовка кожним студентом у презентації на обрану тему та її представленні на семінарських заняттях. Перелік тем надається викладачем на перших заняттях. Наприкінці курсу студентам пропонується написання есею (контрольної роботи), що повинно визначити рівень засвоєності знань та окреслити креативні та неупереджені підходи до актуальної проблематики із соціальної відповідальності бізнесу.

Нижче пропонується орієнтовна тематика презентацій.

Теми презентацій

1. Інноваційність підприємництва.
2. Внутрішньо організаційне підприємництво та його особливості.
3. Венчурне підприємництво у сучасному світі.
4. Підприємницька ідеологія
5. Феномен малого бізнесу.
6. Ділова активність в українському суспільстві: соціологічний аналіз.
7. Підприємництво у новій економіці.
8. Гендерні аспекти в підприємницькій діяльності.
9. Стилi життя підприємців.
10. Стрес і підприємницька діяльність.
11. Підприємці як суб'єкти політичного процесу.
12. Сприйняття підприємництва в економічно розвинутих країнах.
13. Соціальне партнерство у бізнесі.
14. Підприємницька освіта в Україні.
15. Етнічне підприємництво та його витоки.

16. Менеджмент і бізнес: спільне та відмінне.
17. Конкуренція: шляхи подолання конфліктних ситуацій у бізнесі.
18. Рекрутинг і бізнес.
19. Управління бізнес-командами.
20. Проблема іміджу фірми у бізнесі.
21. Інформаційно-комунікативні технології сучасного бізнесу.
22. Діловий етикет у бізнесі: міжнародний і український виміри.

9. Методи навчання

Методи навчання і викладання: проведення лекцій з використання мультимедійного забезпечення, групова робота, дискусія, індивідуальні творчі завдання, опрацювання наукової літератури та джерел за темою дослідження, презентація, пошукова та самостійна робота

Методи оцінювання досягнення результатів: усні виступи, відповіді, доповнення, групове обговорення, участь в дискусіях; захист презентацій; виконання індивідуальних завдань самостійної роботи, аналіз реферування першоджерел, письмова робота, підсумкова письмова контрольна робота.

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.	проведення лекцій з використання мультимедійного забезпечення, практичне заняття, групова робота, самостійна робота	усні виступи, відповіді, доповнення, групове обговорення, участь в дискусіях
РН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.	проведення лекцій з використання мультимедійного забезпечення, пошукова та самостійна робота, опрацювання наукової літератури, джерел за темою дослідження; індивідуальні творчі завдання	захист презентацій, підсумкова письмова контрольна робота
РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.	пошукова та самостійна робота, індивідуальні творчі завдання	виконання індивідуальних завдань самостійної роботи, групове обговорення
РН13. Вміти аналізувати поведінку соціальних / економічних суб'єктів (споживачів, підприємців, управлінців, організацій та інституцій), основні її детермінанти, вплив реклами та брендингу на її формування.	опрацювання наукової літератури й джерел за темою дослідження, пошукова та самостійна робота, презентації	виконання індивідуальних завдань самостійної роботи, аналіз реферування першоджерел

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>	
			<i>Екзаменаційна оцінка</i>	<i>Іспит</i>
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		

* кількість балів для оцінок «незадовільно» визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін

13. Методичне забезпечення

1. Силабус і схема курсу «Соціологія бізнесу та підприємництва».

14. Рекомендована література

Основна література

1. Ватаманюк О. Бізнес-економіка: навч. посібник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 324 с.
2. Виноградова О.В., Дрокіна Н. І.Електронний бізнес. Навчальний посібник. – Київ: ДУТ, 2018. – 292 с.
3. Гонтарева І. В. Підприємництво: підручник / І. В. Гонтарева. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 392 с
4. Пачковський Ю. Психологія підприємництва: навч. посібник. 4-те вид. . – К.: Каравела, 2017. – 416 с.
5. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / За наук. ред. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. — 501 с.
6. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / Свинчук А.А., Корнецький А.О., Гончарова М.А., Назарук В.Я., Гусак Н.Є., Туманова А.А. – К: ТОВ «Підприємство «Ві Ен Ей», 2017 – 188 с.
7. Соціологія: теорії середнього рівня / за наук. Ред. Ю.Ф. Пачковського. – Київ: Каравела, 2020. -356 с.

Додаткова література

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі. – К.: Основи, 2001. – 670 с.
2. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. – К.: Наш Формат, 2018. – 261 с.
3. Дерев'яно Ю. М., Мельник Л. Г., Лукаш О. А. Інтрапренерство: особливості застосування у підприємницькій діяльності // Механізм регулювання економіки. – № 4. – 2015. – С. 88-94.
4. Кареба М. І. Управління венчурним бізнесом : опорний конспект лекцій / М. І. Кареба. — Миколаїв: МДАУ, 2016. – 114 с.

5. Кацьора О.В. Соціологічні підходи до визначення підприємництва // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. Педагогіка і соціальна робота. – Вип. 29. – 2013. – С.64-66.
6. Лукашевич М.П. Соціологія ринку: навч. посібник. – К.: ПК ДСЗУ, 2011. – 231 с.
7. Основи підприємництва: підручник / Під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с.
8. Пачковський Ю.Ф., Максименко А.О. Споживча поведінка українських домогосподарств. Монографія. – Львів: ЛНУ імені І. Франка, 214. – 292 с.
9. Рахманов О. Власники великого капіталу як суб'єкт соціально-економічних перетворень в Україні: монографія. – К.: Ін-т соціології НАН Укразни, 2012. – 376 с.
10. Сірий Є. В. Підприємництво як предмет теоретико-соціологічного осмислення: монографія. – К.: ТОВ "Агенство "Україна", 2008. – 392 с.
11. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку: Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу. – К.: Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2011. – 242 с.
12. Харламова Г., Ставицький А. Гендерні питання в підприємницькій діяльності: сучасне сприйняття підприємців // Вісник Київського університету. Сер. Економіка. –2020. –Вип. 3. – С. 40-52.
13. Шевченко Л. С. Команда як бізнес модель: нові виклики менеджменту та HR-консалтингу. . URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/69-90.pdf>
14. Reynolds, Paul D., Sociology and Entrepreneurship: Concepts and Contributions (1991). Entrepreneurship Theory and Practice, Vol. 16, Issue 2, p. 47-70 1991. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1505888>
15. Sahin, M., Nijkamp, P., Baycan-Levent, T. (2007). Migrant entrepreneurship from the perspective of cultural diversity. W: L.-P. Dana (red.), Handbook of research on ethnic minority entrepreneurship (s. 99–115). Cheltenham: Edward Elgar.
16. Solomon G., Matthews C. The curricular confusion between entrepreneurship education and small business management: a qualitative analysis. Journal of Modern Competition, 2017, vol. 11, no. 1 (67), pp. 121–142.
17. The sociology of entrepreneurship / edited by Martin Ruef, Michael Lounsbury. Amsterdam ; Oxford : Elsevier JAI, 2007. 368 p.
18. Theodorakopoulos, N., Hart, M., Braidford, P., Allinson, G., Stephan, U. and Houston, M. (2015) “Sociology of Enterprise”, BIS Research Report No. 238, August.
19. Thornton P. The Sociology of entrepreneurship, in: Annual Review of Sociology. 1999. Vol. 25, pp. 19-46.

15. Інформаційні ресурси

1. Глобальний моніторинг підприємництва (Global Entrepreneurship Monitor). URL: <https://gemconsortium.org/>
2. Центр з дослідження підприємництва та матеріали міжнародних наукових конференцій (Babson College: Frontiers of Entrepreneurship Research). URL: <https://babson.edu/academics/centers-and-institutes/the-arthur-m-blank-center-for-entrepreneurship/> –
3. Вісник Львівського університету Серія соціологічна. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/sociology>
4. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації». URL: <https://periodicals.karazin.ua/sc>
5. Дослідницька агенція «ФАМА». URL: <https://fama.agency/>
6. Збірник наукових праць «Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики». URL: <http://soctech-journal.kpu.zp.ua/>
7. Інститут соціології НАН України. URL: <https://i-soc.com.ua/>
8. Київський міжнародний інститут соціології. URL: <https://www.kiis.com.ua/>
9. Науковий журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг». URL: <http://stmm.in.ua/>

10. Науковий журнал «Український соціум». URL: <https://ukr-socium.org.ua/uk/>
11. Незалежний дослідницький цент «Соціоінформ». URL: <https://socioinform.com/>
12. Соціологічна асоціація України. URL: <https://sau.in.ua/>
13. Соціологічна група «Рейтинг». URL: <https://ratinggroup.ua/>
14. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: <https://razumkov.org.ua/>
15. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: <https://dif.org.ua/>